

„Soča“

izhaja vsak petek o poldne in velja s prilogom „Primorac“ in „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošljana:

vse leto gld. 4:40,
pol leta 2:20,
četr leta 1:10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj prep nim novim naročnikom naročino zvano, tako se oglaša pri upravnosti.

„Primorac“ izhaja vsakih 14 dni enem z ravnimi (na par) „Sočinimi“ številkami.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak mesec v obsegu 16 strani. Kadar je v petek praznik, izdejo listi že v četrtek.

SOČA

(Izdaja za deželo)

Kako lažejo.

Že v dveh števkah bavili smo se z lahonsko lažjo, da so Slovenci napadli gospo Beyer, ker so jo zamenili za gospo Ceconi-Brunetti; po izpovedi videnske „Patria del Friuli“ in našega „Corriera“ bila je imenovana gospa tako močno potolčena, da je vsa krvavela, a zdravil jo je dr. Pontoni.

Ker smo na ono vest začeli poizvedovati in smo doznali, da imenovana gospa biva že ves avgust na Gorenjskem, smo ono novice takoj označili kot ostudno laž. Za nami je tudi e. kr. okrajno glavarstvo poskalo „Corriere“ popravek, da na solkanski cesti ni bila napadena ne gospa Beyer ne kaka druga gospa. — „Corriere“ se je pozneje izgovarjal, da gospa je bila res napadená, a že enkrat poprej.

C. kr. okrajno glavarstvo je na to obmolnilo; ali je dalje poizvedovalo, ne vemo — a poizvedovali smo mi in evo, kaj smo poizvedeli:

V nedeljo 2. julija t. l. okoli 10. ure zvezcer spremilala sta gg. dr. J. Jakopič in njegov sin svojo sorodnico gospo Beyer domov do Frommerjeve vile na solkanski cesti. Pri Ritterjevi hiši na Goričku srečali so 20 do 25 goriških mladencov, ki so rujovali svoje navadne laške pestni. Gospoda dr. Jakopič in sin ter gospo Beyer so se jih ognili in mladenci so se obrnili proti novemu pokopalisku, a prvi trije so sli dalje proti stanovanju gospe B. Pri vhodu v Ceconijovo vilu zaslišijo kar nakrat, da leti več ljudi za njimi: pospešili so korake in ko se prisl do starega uhoda v imenovanu vilu, zasišči so kričanje za seboj: „Fermila, fermila — la Ceconi!“ Gospa Beyer se je močno prestrashila in vse razburjena se je obrnila ter zaklicala: „Io non sono la Ceconi, andate via!“ Goričani so prisl bliže in ogledovali gospo prav od blizu, da bi se prepričali, ali je res, da ta oseba ni gospa Ceconi. Ko so se prepričali, da so se zmotili, snel je jeden klobuk in dejal: „La scusi signora!“ — in Goričani so se vrnuli proti mestu.

Tu imajo naši citatelej sluečaj, ki jasno in neoporečno dokazuje, kakò se kujejo „napadi“ divjih Slovencev na „mire“ in „poštene“ Italijane. Vse italijansko časnikarstvo

Listek.**Od slovensko-nemške meje.**

Ge stojs, dragi citatelej, na koštem Pohorju, n. pr. na najvišjem njega griču, na „Velikej Kapi“, ter se ozira proti severu, imas pred seboj velik kos takò zvane „nemške zemlje“, pripadajoče deloma Stajerskej, deloma koroškej deželi. Že takrat, ko je ogleduješ od daleč, vidi se ti ta zemlja nehnadno edna, brez strmih gor, brez prepadov in skal, podobna nekakje križastej preprogi, na katerej se vistò različobarvne tkanine. Takò tudi tukaj. Tu vidiš dolge pasove gozdov, med njimi zelenkaste proge poljan in livad, preko katerih se vijo bele ceste in ob njih je polno pobeljenih hiš, med katerimi steli sem ter tje kvíško zvonik starinske cerkvice, kot davni spomenik srečnejših časov za nas Slovencev. Nedvonomo namreč je, da so bili njega zidarji, ali vsaj oni, ki so ga dali zidati, Slovenci, in da ta zemlja, v katerej se sedaj predobro godi Nemcem, je bila lastnina Slovencev. Vsaj že imena gôr in rek, kakov n. pr. Golovec, Svinja, Sula, kažejo dovolj jasno slovensko preteklost, dasiravno je prenoge sledove na Slovenstvo

je širokoustno pripovedalo o grozovitem napadu na gospo Beyer, ki je postala „krvava žrtev slovenske okrnitosti“.

Kakor je na najinfamejši način izmišljen napad od strani Slovencev na gospo Beyer, takò je izmišljena zaporedoma celo vrsta drugih napadov. Novicam lahonskih listov in lahonskih hujškačev ne pripisujemo nikake resnosti, nikake verodostojnosti. Ti ljudje kopijo laž na laž, obrekovanje na obrekovanje — da le morejo sramotiti svojega slovenskega soseda, med katerim jih je živeti. Iz gornjega slučaja je pa celo razvidno, da naši Italijani svoje sturovosti navaljujejo na hrbot nam Slovencem. Edo dokaz, kolike vrednosti je lahonsko upite o „napadih“ od strani Slovencev na „mire“ in „poštene“ Italijane.

Dasi o „napadu“ na solkanski cesti izunaj mej mestne beline, ki se je **baje** izvršil 6. avgusta na štiri Goričane, se domesni naimanje jasnosti, vendar je e. kr. okrajno glavarstvo hitelo izdati znani oklic, o katerem nam je bilo zabranjeno, izreči svojo sodbo. Ker imamo pa zdaj neoporečen dokaz, kakò so Lahi napad na gospo Beyer na nesramen način zvrnili na ramo našim okoliščinom, da bi jih se huje razupili po svetu, pričakujemo, da bo slavno e. kr. okrajno glavarstvo uradno preiskočalo o dogodku, kateri smo opisali v današnjem članku, in da potem ukrene potrebne korake, da se da žaljenemu slovenskemu poštenju primerno zadoščenje. V ostalem pa nismo govorili še zadnje besede o tem dogodku.

Obrekovanja.

V Trstu, 20. septembra.

Kedor ima priliko, citati neslovenske, v Avstriji izhajajoče židovske liste, pritrdi mi, da je ni skoro številke, v katerej bi ne nalezel na obrekovanja, s kojimi hoče pred vsem svetom očiniti Slovane.

Vrabci na strehi že vedo, da dandat se veje po Evropi pruska politika. Kar se izmislio v Berolini, to hočejo izvršiti v Rimu, Pešti in drugod. Germani vedo prav dobro, da jedini mogočen sovražnik germaniske svetovne moči so Slovani; ako se jim posreči, zatrepi Slovana, tedaj ne bude več

zbrisala in jih se briše roka oholega nemškega soseda.

Slovenci ne silimo nazaj v domovja svojih pradedov, da bi jih tam ne bili nadježni ter ne delali napotja. Vsekako pa se najde časih tudi za Slovence prilika, pogledati nekoliko med nemški živelj ter opazovati njih kulturo, običaje in vrline, s katerimi se toliko ponašajo pred svetom. Tako n. pr. imajo naši Podravčanje navado: romati vsako leto o prazniku presv. Srca Jezusovega na božjo pot k cerkvi Marije na Oiservici, ki se nahaja v osrečju srednjega Štajerja ter je že od pamitve priljubljena božja pot. Na tej poti se uči spoznavati Nemce in lep njih pokrajine ter se vračajo domu s prepričanjem, da Nemci se lahko ponašajo s svojim vzglednim gospodarstvom, ker imajo v lasti takò zemljo, ki bogato rodji skoro sama od sebe in je ni treba takò obdelovati kakor Slovenci svoje hribovje. Da bi jo imeli Slovenci, napravili bi iž nje pravi raj.

Sreča ali naključje je hotelo, da je tudi meni bila te dni dana prilika, pogledati nekoliko med Nemci v znamenitej Lobodskoj dolini na Koroškem, kamor sem spremjal neko svojo sorodnico v službo. Pot je bila jako kratka, ker po železnicu pride človek kmalu daleč, pa tudi v kratkem času

konec Germanstva. Ker pa v Berolini ne morejo sami tega storiti, predložili so za še se druge države, ki naj jih pomagajo pod krinko „evropskega miru“ zatirati in obrekovati vse, kar jih je slovansko. Zato pa sunečijo, kjer le morejo, zato se poslužujejo laž, da bi mogli povsod zaneliti jedino le sovraštvo do Slovanov, da bi potem čim preje prišel ta sovražni rod pod žezlo Germanstva. Ker ne morejo z bajonetom zatreći mogočnega slovenskega plemena, poslužujejo se časopisov, da bi časopisje pripravljajo pot germaniskemu maliku po slovenskih zemljah.

Le poglejmo, kako črno taki listi mogočno Rusijo. Človek, ki ni imel prilike, Rusije natančneje poznati, misliši pač ne more o njih drugtega, nego, da je to država, v katerej ni varen življhenja, ako ima okoli sebe tudi cele stotinje ruskih Kozakov. Misliši si mora tak človek, da je to država, v katerej ne sme niti glosno dihati, ako noči, da bi ga poslali v pregnanstvo v Sibirijo. A, kedor je imel priliko govoriti z russkim podanikom, ta more se le soditi o razmerah v Rusiji. Rus ti ne imenuje ruskega carstva drugače, nego „sveta država“; toliko ljubezeni do svoje države ne goji noben državljan na svetu, nego russki podanik.

Becimo torej, da bi bila Rusija taka, katerko opisujejo imenovani listi. Bilo bi li mogoče, da bi jo podaniki „sveto“ imenovali? Bilo bi li mogoče, da bi gojili do nje takò veliko ljubezen? — O ne! kedor seje ljubezen, žanje ljubezen, kedor seje sovraštvo, žanje sovraštvo. In da je temu resnica, le poglejmo na hojšča, namočena s kryo; tam se prepiramo, s kako ljubezni do domovine prelivajo Rusi kri za svojega vladarja. Kamor se ozremo, povsod najdemo dokazov, da se čutijo srečnimi, ker so russki podaniki.

Res, kakor povsod, tako tudi v Rusiji najdes izjeme, najdes ljudij, ki niso z vsem zadovoljni. Kakor hitro pa slišijo slovenski nasprotunci najmanjo stvar, tedaj ti jo zavijejo, kakor stoji njun prav, pridenejo, in si izmislio, kakor njim kaže in tako ti potem bobnajo po svetu — samo da dosežejo smoter; zaneliti sovraštvo do slovenske, mogočne države.

A dolžnost, sveta dolžnost vsega avstrijskega časopisa bi bila, braniti državo, ki je kri prelivala za Avstrijo, dolžnost bi bila

dobi človeška duša dokaj vtisov, ki ji ne minejo takò kmalu iz spomina. In s temi vtisi hotel bi seznaniti nekoliko spoštovane citatele.

Bilo je že skoro o poludvanajstih, ko sedeva v Vuhredu na železniški voz in sicer v popolnoma prazen kupé, kar se na tej progli malokdaj pripeti. Samo v ostalih pregrajah je sedelo nekoliko potnikov, vecinoma ženskega spola, pa slovenske narodnosti. Govorili so izključno slovenski, kar je močno spravljalo v zadrgo neko malo bitje s kozjo brado, ki se hitro obrne preko pregraje k njeni z uprašjanjem, kako se nazivajo tukaj imena vasij in trgov in kje se bo sedaj najprej vrsl somenj? Bil je očividno potomec Abrahamskega rodu. Kaj s kratkimi besedami ga odpravim ter jarem zreti skozi okno. Hlapon je držal na vso sapo po planjavah za Drave proti Dravogradu (Dravbergu). Kmalu smo v Vozenici, v znanim trgu, v katerem je deloval pokojni Slomšek, pisoč svojo prvo prakško metodiko, priljubljeno knjigo: „Blaže in Nežica v nedeljski šoli“. Tu je na kolodvoru več potnikov izstopilo, nama pa se pridruži v kupe prijatelj iz Maribora, ki je bil namenjen v Celovec. Po prvem pozdravu in navadnih uprašanjih po zdravju, Jane mi praviti, da ima pri nekem očesnem zdrav-

Oznanila

in „post nice“ plačujejo se za širiste peti-vrst:

8 kr.	če se tiskajo 1 kraj,
7	6
6	5
5	4
4	3

Večkrat — po pogodbli. Za večje črke po prostoru.

Posamečne številke dobivajo se v tobačnah v Nuški ulici in v Šolski ulici po 8 kr.

Dopisi pošljajo naj se uredništva, načrtna in reklama pa upravnosti „Soča“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnost je v Marziničevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

vsem avstrijskim listom, razjasniti citatelejem, koliko je resnice načrtni obrekovanji, s katerimi črno v Berolini in v Pešti vse, kar je slovansko. A ti listi ne storijo tega, temveč slepo služijo Madjarom in Nemcem in plačujejo z obrekovanjem hvaležnost Rusiji, ki je poslala na Ogersko svoje vojake, da so nas rošili.

Poglejmo na Češko, — Kedor je citat imenovane liste, misliši si pač ne more drugače o Čehih, nego da so razbojniška družba, ki je poslala najhujše razbojnikov v državni zbor. In vendar vam je to narod, katerem se ne najde pod božjim soncem, vendar vam je to narod, katerega bi moral vsak drugi posnemati. Kje je tako rodoljubje, kakoršno na Češkem? Kje je narod, ki bi se mogel merit s češkim?

Tudi mi Slovenec izročeni smo obrekovanju imenovanih židovskih listov. To se gredi od nekdaj sem in se ponavlja dan za dan. Vsi tržaški laški listi pripravljajo so o napadih v Solkanu in s tem črnili Solkance in nas Slovence. Kedor citata taka novice, misliši mora, da so okoli Gorice sami razbojniki. Zakaj delajo to? Povedal sem že. Namen je jasen. Izmislio si laž, poslajo jo v liste, citajo jo naročniki in mislijo si o nas, da smo Slovenej razbojniki, divjaki, živlinske matave itd. Taka laž pride v velike nemške liste, kateri obdelujejo po svoje vso stvar. Taka izmisljena stvar doseglja je svoj namen.

A naj nas obrekujejo, lažejo naj o nas, smešijo naj nas, zaničujejo naj nas, zatirajo naj nas — vse to jih ne bo niti pomagalo, ker vedno mogočnejši so slovenski glasovi, ki pretresajo že slovenskega sovraha! Da, da

„Mi vstajamo in vas je strah!“

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893 v Sežani na Krasu.

(Dalej).

VIII. Prv omestnik naznana, da po pravilih letos izstopijo naslednji udje družbičnega vodstva; Ivan Hribar, Luka Svetec, dr. Ivan Tavčar, Tomo Zupan. Dalje prečitu pismo dr. Tavčar-jevo, v katerem izjavlja, da z ozirom na svojep posle več ne more spre-

niku v Celovec svojega očeta, kateremu je ta izrezal mreno ter zahteva sedaj za 14 dnevnino zdravljenje nič manj in nič več kot 114 gld. nagrade. Rekel je, da gre pogajati se z njim, če se bo dalo odcepiti kaj od te prenapete zahteve, ki je za starega očeta občatna takò, kakor poprej bolezen. Čudeč se sem ga poslušal ter mu voščil srečo. Misliš pa sem si tudi, kakò dobro se vendar godi nekaterim ljudem, da smejo za kratek „trud“ zahtevati take nagrade! Če priprost dejave zahteva za težak in čestokrat nevaren posel nekaj krajevje več dnevnega plačila, ga kar spod, češ, da nima pravice bili prenapet pri računih; tu pa gotovo vsi prisodijo, da ima zdravnik prav.

Približala se je postaja Dravograd in s prijateljem sva se morala ločiti. Jaz in moja sorodnica skočiva umno iz kupeja, stisnivsi prijatelju roko ter greva z urnimi koraki po listku za daljno vožnjo. Vzameva jih do Wolfsberga, kamor so še le pred kratkim časom dodelali ozkolirno železnicu, ki slöve kot državna železница ter ima, rekel bi, v mnogih ozirih veliko prednost od one, znane železniške družbe. Listek velja za osebo le 41 kr., vozovi so čedni, z vodom od spredaj, in tudi ljudi ne tlačijo takò skupaj, kakor na drugih, n. pr. na koroškej progi. Na peronu in v čakalnici dobiva že veliko ljudij, ki so

ješči vsebine izvolute ter da boče v vseh pravnih zadevah drage volje podpirati družbo. Vsled tega pojasnila nasvetuje skupščinu Matko Mandič, da se izvolio z vsklikom dosedanja odborniki, a mesto dr. Tavčarja pa kurat Anton Koblar. Skupščina z dobro in slava klici pritrdi temu nasvetu — Prvomestnik naznana, da je voliti zdaj prvomestnika, ker je bil i on mej izstopivšimi vodstvenimi člani, prosek podpredsednika Svetca, naj vodi volitev. Ta pozove zborovalce, naj izvolio družbi prvomestnika. Vsestransko pleskanje in „živo Zupan!“ pozove dosedanjega prvomestnika na njegovo častno mesto.

Prvomestnik naznana, da je s tem vsopred izvršen, vendar vpraša: da-li ima kateri če. zastopnikov še kako željo do družbenega vodstva ter sploh v družvenih šolskih zadevah?

Noveizvoljeni vodstveni član Anton Koblar izjavlja, da sprejme volitev rekoč: „Dosedaj mi je bilo delovanje za prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda prijetna naloga, a odsej naprej mi bo sveta dolžnost, katero mi je naložila tako oddilna skupščina.“ Zborovalci so novega odbornika burno pozdravljali.

Dr. Dinko Vitez je želi, da bi naša in istrska družba sv. Cirila in Metoda stopili v tesnejšo zvezo za pospeševanje slovenskega in hrvatskega šolstva po Istri. A o tem naj vodstvo potrebno ukrene. — Zastopnik M. Mandič priporoča, da bi vodstvo čim prej mogoče osnova v Trstu se jednorazrednico in sicer v Rocu, kjer je najbolj potrebna.

Prvomestnik priponni, da se bode vodstvo oziralo na te nasvete.

Stojej potem spregovori:

Caslti skupsčinarji! Preden končamo, drznam se Vas vprašati: ali me pooblastite, čast. Slovenke in Slovenci, zbrani tu iz vseh pokrajij naše govorice — da sedaj koj po končani veliki skupsčini izreče vodstvo potom tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva VIII. velike skupsčine v Sežani globoko udanost, zvestobo in pokorčino Nj. Veličanstvu, predstvitemu cesarju? (Skupsčinarji vstanejo ter z živijo in slava klici na presvetlega cesarja odobrijo nasvet prvomestnikov).

K sklepu se prvomestnik zahvaljuje v prvi vrsti ženski sežanski podružnici imenoma prvomestnici, preblag. gospoj dežel. poslanca Mariji M. vrečevi na vsem prijaznem trudu g. priprav za veliko skupsčino in čast domaći duhovščini za preskrbitv b. sl. službe; zahvalo izreka vsem navzočim: zborovalkam in zborovalcem; vsem čast delegatom posamičnih podružnic; vsem podružnicam za požrtovalnost preteklega upravnega leta; pa tudi brezizjemno vsakemu, ki je pokazal kakoršnim činom že koli čuteče sreč za našo družbo ter oznanja, da je VIII. velika skupsčina družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani zaključena. (Živoklici prvomestniku).

Tako po sklepu zborovanja poda se deputacija: prvomestnik direktor T. Zupan, podpredsednik deželní poslanec Luka Svetec in družbini nadzornik profesor dr. Ivan Svetina k sežanskemu g. c. kr. okrajuemu glavarju Simzigu, da izvrši zgornji uglas. G. glavar je deputacijo prijazno sprejel ter izra-

čakali na vlak, da se z njim vrnejo nazaj na svoj dom. Bili so sami Nemci, zagorelega obraza, s topimi, skoro bi rekeli bedastimi očmi. Tudi wagon, kjer sva našla prostor, napolnijo do poslednjega sedeža. Ko vlak oddrda in Nemci jamejo med seboj zlobudati, stopijo mojej sorodnici solze v oči in bledica ji pokrije lice. Jamem jo izpravljati, če ji mar ni slab, na kar mi odvrne, da ne; pač pa, da ne razume tega jezika ni besedice. Tako mi je bilo vse jasno. Še jaz, dasiravno mi nemški jezik ni popolnoma tuj, sem moral napenjati ušesa, če sem hotel razumeti govorico tega priprostega naroda, ki še e kuiževnej nemščini niti pojma nima. Ona pa je menila pri njih iskati službe!

Labodska železnica ima za dve postaji daljave na svoji strani reko Dravo, preko katere se vidi strmo in visoko gorovje starodavnega Korotana. Ker na polju pri teh različnih kmetijah nisem opazil kake spremembe, sodil sem, da morajo na teh rebrih in na gorovju stanovati še Slovenci. Ko pa sprevodnik (konduktor) napové postajo Lavamund (Labod), poslovi se železniški hlapon od Drave ter jo krene proti severju. Ko predrdramo neko ne preobširno sotesko, do spremo poleg reke Sule v prekrasno Labodska dolino, ki se vedno bolj in bolj razširja. Tu smo že med trdimi. Nemeji. Vseh postaj si nisem zapomnil; le toliko vem, da smo po

zil svoje veselje na tej lojalni manifestaciji, o katerej hoče takoj poročati na višje mesto. O tem spričuje nastopni čestilni dopis:

St. 170/P.

Čestilenu predsedništvu družbe
s v. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

V smislu odloka visokega namestniškega predsedništva z dn. 6. avgusta t. l. št. 1436, počastim se naznani čestilenu predsedništvu, da je Njegovo Veličanstvo, vsled odloka njega ekselencie gospoda ministra za notranje zadeve z dn. 2. avgusta t. l. št. 2694/M.J., blagovolilo naročiti, da se predstojništvu družbe sv. Cirila in Metoda za izjavo vdanosti in lojalnosti — poklonjeno o priliki občnega zborna v Sežani dn. 26. julija t. l. Njegovemu c. in kr. apostolskemu Veličanstvu — Najvišjo zahvalo naznani.

Sežana 8. avgusta 1893.
C. kr. okraju glavar: Simzig.

Izjemno stanje v Pragi.

Ko smo zadnjie pripovedovali o prečudnem postopanju vlade na Česku, smo vskliknili: „Kaj bo?“ Tedaj nismo se vedeli, h kakim usodepolnem korakom se je vlada že odločila, h korakom, od katerih noben avstrijski domoljub ne more pričakovati nič dobrega. Vlada se je odločila za skrajno sredstvo proti češkemu narodu ter razglasila v Pragi in okolici — izjemno stanje.

Kaj je to?

Ustavni zakon o splošnih državljaških pravicah ima v členih 12. in 13. jako važne določbe, namreč, da: državljanu imajo pravico, zbirati se in ustanovljati društva — in da: vsakemu imá pravico, izražati svoje mnenje v zakonitih mejah in to z besedo, pismeno, tiskano ali upodobljeno.

Toda poleg tega zakona imamo še drugi z dn. 5. maja l. 1869., po katerem imá vlada pravico, začasno uničiti gornja ustavna člena, in to ob kakej vojni, ob notranjih nemirih ali če se pojavi veleizdajška in državi nevarna gibanja. Ako vlada začasno uniči imenovana ustavna člena, prenehati mora vsako društveno življenje; ne smejo se vršiti nikaki zbori ali shodi, niti vojnih ne, celo procesije so zabranjene. Časopisje pa more vlada popolnoma uničiti, ako hoče, ker imá pravico, kar prepovedati izdajanje kategokoli časopisa, more časopisom odvzeti pravico razpošiljanja po pošti, koncesionovanim obrtnikom pa more odvzeti pravico, izvrsevali obrtnike ne da bi trebalo navesiti uroke. Časopisom lahko zaukaže, da smejo iziti še le tri ure potem, ko so bili izročeni dolžni izvodi pristojnim oblastim v cenzuro.

Take pravice dovoljuje vladi zakon z dne 5. maja l. 1869. — in dunajska vlada se je v obilni meri poslužila teh skrajnih sredstev. Proglasila je izjemno stanje v sreu kraljevine češke. Vsa društva so morala prenehati s svojim delovanjem; več društev je kar razpuščenih; več časopisov je vlada

kratkej vožnji po plodonosnej dolini dospeli na postajo „St. Paul“, kjer stoji na levej strani železniške proge obsiren samostan očetov Benediktincev. Skozi okna iz vagona bil je videti kakor nekaka trdnjava, ali kaka zapuščena vojašnica. Spočetka sem si mislil, da stoji to zidovje prazno, ker je bilo videti nekako zanemarjeno, pa pozneje sem izvedel, da stanuje v njem dokaj redovnikov in da se nahaja v samostanu sloveča šola, v katero posiljajo mladež iz vse Labodske doline. Med redovniki je baje tudi več Slovencev, h katerim zahajajo k spovedi Slovenci, katere je prisilila osoda živeti v tej pokrajini. Trg sam stoji nekoliko naprej, pa mora biti dokaj neznan, kajti hiš ni ravno mnogo videti.

Pač pa vhaja človeku pogled čez prostorno ravan in plodonosne poljane, katere kažejo že popolnoma drugačno lice od onih na slovenskej zemlji. Tu vidiš na polju kaj ozke ogone (široke, k večjemu za pet-šest brazd), na katerih je marsikje cvetela ajda, zorela koruza, oves, bob in krompir. Repe nisem dosti videl, pač pa dokaj pese. Žita ne skladajo v visoke stoge in tudi kozolev nimajo. Pač pa natakneno preko njive več vrst za človeka visokih drogov (ostrogat), na katere občajo snopove, skladajoč jih tako, da je kopica podobna roglji. Sploh pa je videti, da so imeli letos bogato letino, kajti na marsikaterj njivi je teh kopic brez števila. Tako

ustavila, drugim naložila da morajo tri ure pred izidom predložiti dolžne izvode v cenzuro. Zbiranje večjega števila ljudi na enem mestu je prepovedano, a porotno sodišče je ustavljeno za dobo enega leta za hudo delstva in prestopek po tiskovinah, za veleizdajo, za kaljenje javnega miru, za ustajo, za javna nasilstva, za sramotno oblastvenih naredil itd.

* * *

K takim korakom se je odločila dunajska vlada, da bi „nasreglovala“ Mladočeha. Skoro vsi resni listi, avstrijski in neavstrijski, se strinjajo v trditvah, da vlada ne doseže svojega namena in da je ta vladin poskus (eksperiment) jako zgrešen korak, ki ne more roditi nič dobrega.

Enakega mnenja smo tudi mi. Prepričani smo, da vlada ni mogla izdati bolj nesrečnih naredib od teh, s katerimi si hoče pokoriti narod češki, in bojimo se, da nasledki za državo ne bodo dobrni. Vlada ima na razpolago na stolico bodal in na milijone svitčenk, da more v dnevnih evropskega oboroženega miru uničiti vsakoršno narodno in politično gibanje tudi med šestmilijonskim narodom češkim. Toda kaj to koristi državi? Ali vlada ne vede, da se z bodali in s silo ne pridobivajo srca posamičnih narodov, ki se k ljubezni ne morejo siliti? In kaj je narod v državi brez ljubezni, brez zadovoljnosti, narod lačen in začiran, a da se takó živo zaveda svojega stanja, tukaj je to brez dvoma med narodom češkim?

Vladi je naredila z izjemnim stanjem v Pragi takó nesrečen korak, da si nesrečnejšega ni mogla umisliti. Kaj se mora kuhati v dnu vsakega češkega srca, to si lahko mislimo. Vrh tega treba vedeti, da v teh budih časih spremjamajo češki narod odkritošrene simpatije vseh Slovanov — in to je tudi velikanskega pomena. Dunajska vlada pozabila na resnico, da Slovani imamo v Avstriji večino; ako bo pa hotela dušiti vse naše glasove z bodali in železjem, utegne se kratko prevariti v svojih domovljih.

In vendar ima vlada v rokah ključ, s katerim more odpreti vrata uzornemu redu, miru in zadovoljnosti v državi. In ta ključ je: izvrševanje ustavnih zakonov. Vlada, ki ne izvršuje zakonov, zasluži v prvi vrsti, da se postavi na zatočno klop. In taka vlada je brez dvoma sedanja. Zato pa tudi ne pričakujemo od nje nič dobrega in zato tudi njeni najnovješji koraki proti narodu češkemu ne morejo roditi dobrega sada. Zato pa tudi Slovenci kot cesarju in državi zvesto ljudstvo obzalujemo, da se je vlada odločila k takó usodepolnemu činu, kajih vsaka dobra posledica je že naprej izključena.

Domače in razne novice.

Naročnikom na deželi. — Gospodje naročniki prepričali so se iz zadnjih dveh številk „Soče“ in „Primorce“, kolik napredek smo storili tujim v korist s tem, da smo ustanovili samostalno tiskarno. „Primorce“ smo kar podvojili obliko, a poleg

skladanje snopja se mi je na mah prikupilo. Na Slovenskem skladamo snopje na visoke „ostrve“, katere pa veter rad podira, a tudi pri nevarnem razkladanju in vlaganju na vozove pride dokaj zrnja v zgubo. Tu pa se ni batiti enega ni drugega. Pač pa sem se čudil, da svojih kopic ne pokrivajo s „klobukimi“, t. j. s snopom, nataknjenim na vrh droga, kakor pri nas. Prav kakor bi bili zatočeni, da tukaj nikdar ne pojde dež. To je pričalo tudi snopje, katero je marsikje ležalo še nepovezano po njivah. Menda ga niti ne skladajo ter vežejo še le takrat, kadar ga spravljajo v skedenje. Ker je bil priznik, ni bilo videti delavcev, pač pa na več kraju goste gruče vernikov, prihajajoč od božje službe. Tudi najnisi sopotniki so se kmalu jeli zgubljati iz vagona. Bili so baje na božje poti pri sv. Križu pri Černečah, ki stoji na slovenskej zemlji, kar je radi zahajajo.

Vlak drdra dalje in pred očmi, kamor koli se ozreš, vrste se njive in travniki. Prst je videti črna, da bi tu rodila setev tudi brez gnoja; sicer pa redči tu prebivalci do kaj živine. Po travnikih raste gosta otava, radi česar prebivalci ne čutijo pomarančjanja klaje; tudi sadnega drevja je videti po cele loge in na njem vse polno različnega sadja. Sprevidnik že napové postajo „St. Andrej“, pa dolina se še vedno širi.

tega smo pridobili dobrih sodelavcev v Trstu, v Ljubljani, na Koroskem in na Štajerskem. Vse to nas stane mnogo denarja! Da bomo mogli zadoščati vsem zahtevam, prosimo prav vladno, da bi gg. naročniki skušali nekoliko bolj redno plačevali naročnino, katere imamo še veliko dobiti. Prosimo zategadelj vse svoje p. n. gg. naročnike, da bi uredili svoje dolžnosti z našim upravitvom.

Vabilo. P. n. gg. društveniki slovenskega narodno-političnega društva „Sloga“ se uljudno vabijo k občnemu zboru, ki bo v petek dne 12. oktobra ob 11. uri predpoldne v prostorih goriške Čitalnice z naslednjim dnevnim redom: 1. nagovor predsednikov; 2. odborovo letno poročilo; 3. društveni letni racun za 1893. in proračun za 1894.; 4. morebitni predlogi; 5. volitev predsednika; 9 odbornikov in 5 namestnikov. — Kar ima priti na dnevni red po nasvetu društvenikov, mora se pismeno poslati ali ustnemu sporaziti predsedniku vsaj osem dni pred občnim zborom. — Društveni račun je 14 dni pred občnim zborom prisoten vsem društvenikom. — V Gorici, 21. septembra 1893. Dr. A. Gregorčič, predsednik.

Potrjena zaplemba. — Prejeli smo sledajoč razsodbo:

St: 4749 P.

Gospodu Andreju Gabrščeku, izdajatelju in odgovornemu uredniku tukajšnjega časnika „Soča“

v Gorici.

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarske! C. kr. okrožno sodišče v Gorici kot kazensko sodišče v tiskovnih stvareh razpravlja o predlogu tukajšnjega c. kr. državnega pravdnosti z dne 11. septembra 1893. St: 1749, razsodilo je takó-le:

I. Vsebina čanca „Dr. Marani“ objavljenega v 37. številki tukajšnjega časopisa „Soča“ (izdaja za Gorico) z dne 7. tek. m. septembra, obsegajo objektivne znake pregreskovanja po §. 302, kaz. zak. in §. 24, post. o tisku.

II. Potrjuje se izvršena zaplemba, prepoveduje se nadaljnjo razširjanje omenjene tiskovine in zakazuje se uveljitev vse zaplenjenih in onih izlisov, ki bi se se zaplenili, ko dobiva razsodba pravno moč.

V Gorici, dne 12. Septembra 1893.
C. kr. dvorni svetovalec
Sbisa

Od C. kr. Okrožne sodnije
Zigoti.

Paragrafa, po katerih je bila zaplemba potrjena, se glasita:

§. 302. Kdor druge k sovražnostim zoper razne narode tijedstva raznega rodu, verske ali druge družbe, posanske vrste ali stanove državljaške družbe ali zoper zakanito prizname skupščine, ali sploh prebivalce države k sovražnim razprtijam med sabo nagovarja, spodbada ali zapeljati skuša, je krv pregreskova, če se ne pokaže, da je to ravnjanje kako buje kaznovano dejanje, in naj se obsojuje v lud zapor od treh do šestih mesecev.

Trg Št. Andreja stoji na levej strani, na neznačnej višini, oddaljen za pol ure od železnice. Prvo, kar zapazi človek na prvi pogled zanimivega v njem, sta dve dvočolni cerkvi in obširno zidovje nekega velikanskega poslopja. To je namreč bivši sedež lavatinskih škofov: zdaj je svojina jezuïtov. Tudi jedna teh dveh cerkvij je njihova; ograjena je z zidom. Težko, da bi ne bilo to oboje delo slovenskih rok, toda sedaj se lomi v tej cerkvi kruh življenja le nemškim očim. Zapustili so lavatinski škofo svoj prestolnico, in z njimi vred jo je zapustila slovenska beseda. Očetje jezuiti imajo baje obširne kmetije in na njih svoje ljudi, ki jim pridejajo več, nego jim je počreno za živež. Ljudje po okolici govorijo, da je v zidinah spravljeno dokaj denarja. Število redovnikov v samostanu mi ni znano, pač pa, da imajo redovniki svojo pekarno, mesarijo, kovačnico, mlini, itd.; koljeno le lastno živino, da se tržanje že kaj je, da od njih ne dobje zasluga niti denarja. Očetje jezuiti baje drže svoje župljane dokaj strogo, kar je pa tudi potrebno, ker vsi so strasti prijatelji žganja. Noben ples skoro ne nine da bi se parali z noži, pa tudi ubijejo češčo katerega. Toda pristudiš „snopca“ jin vendar ni mogoče.

(Koniec pride.)

§. 24. Kdor kako tiskovino, ne glede na po sodniški sodbi izrečeno, pravilno razglašeno prepoved, ali kdor vedoč kako zaplenjeno tiskovino dalje razširja ali njen vsebino po tisku objavi, zakrivi se pregreška ter je kaznovati z globo 50 do 500 goldinarjev, pri ponovljeni osodbi pa vrhu tega z zaporem od enega tedna do enega meseca.

Rinnovamento od srede priobčil je poslanico Alfreda grofa Coroninija „Svojim volilcem“ v slovenskem izvirniku in v italijanskem prevodu.

Slogini zavedi so se letos razširili in obsegajo 5 šolskih razredov in 2 otroška vrta, v kaferih poučujejo 1 učitelj-voditelj, stiri učiteljice in 2 vrtmarici. — V 5 razredov se je upisalo došlej 290 otrok, v otroška vrta pa po 40. Ni dvoma, da stevilo otrok se zdatno pošči, ker se otroci se vsak dan oglašajo. Opozorjamo pa starise, da je zdaj pač že zadnji čas, da vpišejo svoje otroke v solo, ker pozneje delajo šolskemu pouku mnogo sitnosti, svojim otrokom pa nepotrebne težave. — Rodoljube v mestu prosimo se enkrat, naj pazijo na to, ali so vti njihovi znanci upisali otreke v slovenske sole. Ako se to ni zgodilo, naprej naj vse svoje moči, da popravijo greh proti svojej narodnosti!

O solkanskem „napadu“ vlada se vedno popolna tema, dasi strogi gospod Musina že od 7. avgusta marljivo zasleduje „napadovalec“ v — Solkanu, kjer jih ni. Te dni je zasljal baje že zadnje Solkanec, vse pod prisojo; ako bi bilo kaj v Solkanu, bilo bi gotovo že prišlo na dan A nič, nič! To je strašna smola! In koliko truda je stala! Vsa marljivost in neutralnost bila je zastonj!

— Zdaj je na prostem zadnji Solkanec, o katerem je dokazano, da si je ranil prst v Lenassijevi žagi. In toliko časa je moral sedeti v preiskovalnem zaporu po ukazu g. Musine!

In krivev niso nasi! Kakši tudi, kajih — mi? Čudeži se ne godijo, kaši? Goričani so bili stiri, sami hrusti; „napadovalec“ so pa le trije, kakor pravijo Goričani. Kakši je to, da stiri Goričani niso naredili najmanjšega znamenja trem „napadovalecem“, vseled česar bi se mogli najti sledovi za „hudočezi“? Pojet no, saj nismo bebe!

V Solkanu so v nedeljo po noči neznani tatovi skusali krasiti pri Lenassiju in pri Marušiču. Lenassiju so odnesli pasko, iz Marušičeve kuhinje so pa utekli, se predno so kaj dobili, ker so zateutili hlapca, ki je že ustal. — **Gorški „Corriere“** je porabil tudi to priliko, da je udaril po Solkanec, češ, tamkaj se nahajajo lopovi vseh sedem vrst. „Corriere“ naj le hujška dalje, saj kar kdo seje, to zanje; „Corriere“ seje veter, a zel bo vihar.

Poštni pečati se polagoma čistijo. Za Sv. Lucijo, Kobaridom, Smarijami itd. prisel je zadnje dni na vrsto postni urad v Cestis-Sv. Kriz. Tamošnje županstvo je naredilo pred dveimi meseci prošnjo in evo, uspeh je že tu. Novi pečat nosi napis: Heil Kreuz-Sv. Kriz-Cesta. — To je jasen dokaz, da bdecih je pravica. Kdor se oglaši in zahteva, ta dobi, drugi pa ne:

Iz Čepovana. (Lopovski roki.) — V eni sami noči od 18. na 19. t. m. vlonili so neznanici lopovi v tri tukajšnje stacune. Ker je bila tema in je dejevalo liki nalinu, so predvrneži imeli čas, da so prav varno in neopaženi jako vtrjeno železje izrili iz oken z močnimi drogi. — Pobrali so iz vseh treh stacun samo denarske tružice z denarjem vred, vsega skupaj okoli 63 gold., vse drugo so pa pustili lepo na miru, čeprav so vse tri stacune bogato obložene z jedilnim in drugim raznopravnim blagom.

Sodijo, da lopovi so domaćini, kateri so se hoteli za bližnjo prihodnost založiti edino s evenkom, kakor da bi njim bas v bližnji prihodnosti drugega ne trebalo. Tukajšnja žandarmerija lopove pridno zahtevanje: da Bog, pa bi prave iztaknila!

Iz Šempasa. — Šempaska mlaka se giblje. Dne 9. t. m. je spodjedla zemljo na polju pod vasjo. Napravila se je okrogla jama 3 m. široka in okoli 10 m. globoka. Od tu niže je pečenje razklano in v nevidnej globočini vrvrā močan slap. Morda bo kdaj napajač Gorico. Pozornost merodajnih gospodov je vzbujena.

Selske vesti. — Dvorazrednici v St. Andrežu in Mirnu bile sta z novim letom razširjene v trorazrednici, enorazrednica v Kalu pa je postala dvorazrednica. — Odlikovani nadučitelj v Vrtojbi g. Andrej Dra-

sek sel je v stalni pokoj. — Učiteljica v Črničah g. Olga Fabiani se je učiteljsku odpovedala. — Učitelj v Avčah g. Jos. Balic imenovan je učiteljem na c. kr. pravrnici na Proseku.

V goriskem okraju nastale so z novim šolskim letom sledeče premembe pri učiteljskem osebu: Učitelj v Playih g. Fr. Bajt postal je nadučitelj v Ajdovščini. — Začasni učitelj v Kojskem g. Ant. Lasic bil je tamkaj stalno nastavljen. — Učitelja gg. Blaž Sedevčič na Vogerskem in Jožef Kuntih v Batah bila sta pomaknjena v II. plačeno vrsto. — Začasni učitelj v Vedrijanu g. Jos. Vittori bil je stalno nameščen. — Začasna podučiteljica v Rihembergu g. Ida Vergna imenovana je bila za začasno učiteljico v Kamenjah. — Na enak način sta prišle g. Elizabeta Krsnič iz Renč v Opatjeselo in Marija Komac iz Kamenj v Kojsko. — Okrajni podučitelj g. Franc Kotnik prisel je kot začasni učitelj v Plave. — Od izprašanih učiteljskih kandidatov postali so podučitelji gg. Rudolf Vižintin v Grgarju, Alojzij Trampuž v Rihembergu, Jožef Bitežnik v Kalu, — Gosp. Frančišek Srebrnič imenovan je okrajnim podučiteljem; zdaj službeno v Dornbergu. — Od izprašanih učiteljskih kandidatov postale so podučiteljice g. g. Alojzija Gutlin v Mirnu, Irma Klavzar v St. Andrežu in Ernesta Schamp v Renčah.

Šmarje, 19. septembra. — Približala se je vesela trgatelj, koja nam letos obeta mnogo dobre kapljice. Dobri Bog nas je obvaroval pred vremenskimi nezgodami in trgatelj pojde hitro od rok. Že sedaj so nas obiskali sodniški Kranjec ter odpeljali nekaj voz „sladkega“. Naše slavno starešinstvo je v svojej seji dne 17. t. m. določilo začetek trgačeve na 25. t. m. Pri istej seji je občinski odbornik Janez Vrlavec predlagal sledče, kar je starešinstvo enoglasno potrdilo: Oni vinoreje, ki imajo namen napraviti umetno vino „petijot“ za svojo rabo, morajo to naznani županstvu. Ako pa kdo v občini napravi petijot, ne da bi županstvu naznani in bi se to zvedelo, postopalo se bode proti njemu po kazenski poti. Kdor napravi petijot, priskrbeli si mora pri županstvu dolžni dokaz, da bodo koper vedeli in se znali raynati. — Županstvo bode seveda moralo posode z umetnim vino napolnjene zaznamovati z županskim pečatom.

Pri nas bodo dne 20 t. m. tudi občinske volitve, koje se bodo gotovo mirno vrstile.

Z Ljaku nad Kobaridom, 19. sept. — Pri nas vrstile so se 31. avgusta volitve novega starešinstva popolnoma mirnim potom. Volilec je prisko okoli 60, ki so se prav vzhledno obnašali. Izvoljenih je bilo 5 staršin iz prejšnje triletne dobe, a sedem novih. Ker ni bilo nikakega utoka, vršila se je volitev novega župana že 16. sept. in pri tej priliki pokazali so novi in stari staršni svoje neomejeno zaupanje dosedanjemu g. županu Ivanu Medvežu s tem, da so ga enoglasno volili, kar se v današnjih časih malokje zgodi. Le naprej po pravi poti, gospod župan, in ni se Vam treba batiti nasprotnikov, ki nimajo pravice govoriti na merodajnem mestu, ker niso ne davkoplacačevaci, še manj pa občinarji.

Lansko pomlad začeli so zidati novo šolsko hišo na Ljaku. Te dni bode hiša dokončana in kakor se vidi, bode tudi svojemu namenu popolnoma zadostovala.

V kratkem dobimo tudi novega gospodnike in ob enem voditelja cerkvenega petja. Mi novega gospodnike tudi kot voditelja cerkvenega petja prav željno pričakujemo, ker je prav danes dosedanje zanesljivi cerkveni pevec Miha Šekli (Navlji) kot 86 letni in ob enem najstarejši — mož tukajšnje občine mirno v Gospodu zaspal. Mir njegovej dusi!

Novoizvoljeni staršine dali so za „Slogine“ zavode v Gorici vsak po eno krono. Hvala jim.

Naliv in povodenj. — V sredo nastal je v nekaterih krajih strašen naliv in vseled tega velika povodenj. V zahodnih Brdih trajal je poldrugo uro; potok Reka je izstopil in preplavil polja in travnike. Škoda velika. — Isti dan ponori je ludournik na erarski cesti v Rodežu pri Kamalu skoro odnesel voznika s konji in vozom vred; ustavil je vse v Gorico gredoče ljudi. Le ljudem iz Rodeža se je zahvaliti, da ni prišlo do groznih nesreč.

Časnikiarska raca. — Zadnje dni krožila je po avstrijskih in drugih časopisih novice iz zagrebskih „Narodnih Novin“ o spremembah v tržaski rumeni hiši, kateri mi

pa prav nič ne verujemo, ker smo prepričani, da merodajni krogi dunajski ne poznajo naših primorskih odnosov. Kar je črno, slika se jim kot belo in narobe, zato pa tudi — gre pri nas vse narobe. Omenjena časnikiarska raca se glasi:

Dunajska vlada začakala je stroge preiskave zarad italijanskih izgredov proti Hrvatom na Krku, kakor tudi strogo kaznavanje uzročiteljev, ako se dobé. Namestništvo poslalo je na Krk tajnika in bréz dvoma bo preložen tamošnji okrajni glavar. Namestništvo je doslej gledalo ta slučaj s prekrizanima rokama, dasi mu je bilo znano, da glavarstvo one zadeve ni prav opisalo. Pričovuje se z gotovostjo, da namestnik Rinaldini zapusti svoje mesto, katero dobi neki visji nemški uradnik na Tirolskem. Dunajski vladi prihajale so goste tožbe, da se vede neprizazno nasproti Slovanom in da podpira Láhe, katerih pa vključu temu ni mogel pridobiti in zadovoljiti. Posebno pa se mu steje v zlo, da je pri zadnjih volitvah v Trstu zmagala skrajna laška stranka, če tudi se je vse drugače slikalo mišljeno tamošnjih volilev.

Tako se doslovno glusi vest, katero so kot važno novost ponatiskovali vsi listi drug za drugim. Kakor rečeno, mi smo črnogledei in neverni Tomaži; dokler ne bomo videli, ne bomo verovali.

Slovenska knjižnica izide prihodnji teden. Prvi snop je obsegal krasno povest iz češke zgodovine „Ratmir“. Snop je obsegal 5 tisk. pol. Prodajal se bo posamežno po 12 kr. — Prvi snop je razpoložljivo na ogled raznimi bolj znanimi rodoljubom na Slovenskem. Kdor ne bi maral naročiti se, pridobil naj bi pa koga drugega, ki se naroči in prevzame dopolniti snop. Prvemu snopu bo priložena pola za nabiranje naročnikov. Iz dopolnega snopca bo razvidno, da naše podjetje zasluži vsestranske podpore, brez katere ne bi se moglo vzdržati.

Književnost. — Podjetni tiskar g. Dragotin Hribar v Celju izdal je že zopet prav koristno knjigo za naše ljudstvo. Imenuje se „Trtna uš“; spisal pa jo je g. Ivan Beli, učitelj na vinarski šoli v Mariaboru. Knjiga je vredna najtopljejšega priporočila. V herilo je vtišnjeno več števil podob, Cena 40 kr. je takšo nizka, da si jo lahko omisli vsak vinogradnik. Zdaj, ko se je grozovita sovražnica vinske trte že vdomačila na Slovenskem, moral bi imeti to knjigo vsakdo, ki se peča z vinarstvom.

Wolfovega slovarja izšel je še šesti seštek, ki obsegajo petih velikih tiskovnih polah bogat besedni zaklad od besede „klalec“ do „kruh“. — Vsak seštek stane samost. 50 kr.

Tržaške novice. — „Edinstvo“ bila je v soboto zaplenjena zaradi dveh članakov.

— „Stalibimento tecnic“, odgovored je do 300 delavcem. Takšo je! Avstrijske ladje delujo nimajo dela, avstrijska vlada pa v možemstvu naroča ladje in parnike za vojsko.

— Kavi je začela cena rasti; temu je uzrok ustaja v Braziliji, v poglavitni kavini domovini.

— Italijanski živelj napreduje po tržaski okolici, ki je močno odvisna od mesta. Upliv mesta na okolico je velik; vrhu tega ima magistrat v rokah šolstvo, vso upravo in — kar je še glavno — pobiranje davkov. Pri vas v Gorici ste v vse drugačnih razmerah, kajti pri vas nima magistrat nikake oblasti v okolici, ki je nasprotno v vseh ozirih v narodnih rokah. Pri vas mesto nima skoraj nikakega vpliva na okolico, pač pa narobe okolica in dejela sploh upliva na mesto, kjer množi in krepi narodni živelj. Zato se smeti nadelati v Gorici boljših časov, mi v Trstu pa — ne vemo, kaj vse nas še čaka. Bog pomagaj!

— V slovensko solo družbe sv. C. in M. upisalo se je letos veliko več otrok od lani. Evo dokaz, kakšo potrebne so slovenske sole. Da bi jih imeli v raznih delih mest, vse!

Citateljem v Trstu. — Naši listi se prodajajo v tobakarnah nasproti velike vojašnice (g. Lovrenčič) in v ulici „ponte della Fabra“ (g. Pipan). Veliko je v Trstu naših ljudi z Goriskega, ki bi radi čitali novice iz naših krajev, a ne vedo, kje se prodajajo naši listi. Prosimo, da vsak naš čitatelj blagovoli opozoriti svoje prijatelje in znance na imenovani tobakarni. Tudi „Slovenska

knjižnica“ se bo tamkaj prodajala po 12 kr. snopič.

Porotno sodišče začelo je danes teden svoje jesensko zasedanje. Predali našega skromnega tedenika so premajhni, da bi mogli poročati o zanimivih obravnavah takó, kakor si želimo. Zato naj sledi o vsakem slučaju le po nekliko vrst.

V petek in soboto je bil postavljen na zatožno klop čitateljem našim znani 16-letni mladič Emil Cingerle z Vitovelj nad Šempasom zaradi uboja, o katerem je „Soča“ poročala o svojem času. Cingerle je bil začel prepir s svojimi tovarisi, s katerimi je igral na kroglice, a ne hotel plačati zgubljene igre; mladenič Rijavec je celj precej poskodoval na telesu. Oče Rijavec prihiti sinu na pomoč, a Cingerle zgrabi za nož in prebode — očeta sestih otročev, da je kmalu na to umrl.

Za ta nečloveški čin bil je postavljen pred porotnike; sodišču je predsedoval g. Jos. Gorup; zatoženca je zagovarjal dr. Frapparti. Porotnikom sta bile stavljeni dve uprašanji; prvo se je glaslo na humor (z namenom koga usmrtil), drugo na ubo. Prvo uprašanje so porotniki zanikali z 9 glasovi proti 3; drugo pa so potrdili z enakim razmerjem glasov. Vsled tega razsodka porotnikov je bil Cingerle obsojen na 5 let težke ječe z enim postom 25. vsakaga meseca, rodilni pa mora dati 400 gld. odškodnine.

— V ponedeljek sedel je na zatožni klop drugi naš znacenec, 28-letni Giovanni Viola iz Mirna, a ni mirenski domačin, kar kaže že imo. Uzrok je našim čitateljem znani, saj smo ga na široko opisali v dopisu iz Mirna. Ko je narurečno imenovalo „katoliško rokodelsko društvo“ priredilo veselce, so nekateri mladeniči mogajali in razsajali v goštini; ker jih je orožnik Zanelli miril, potegnil je Viola nož iz žepa in ga prebodel, da so ga zdravnik po večmesečni bolezni konj oteli smrtni. — Porotnik so ga soglasno spoznali krivim ubojom in sodišču mu je prisodilo 4 leta težke ječe z enkratnim samotulnem zaporom na mesec.

— Državno pravništvo je podalo pritožbo proti prenikemu odmerjenju kazni, a zagovornik je podal pritožbo njenosti. — V tork in sredo je pa sedela neka naša znakna na zatožni klop — Marija udova Pirih s Knežem. Zatožena je bila, da je užala hišo št. 30 na Kneži, zaradi potepanja in latvine. Zagovarjal jo je izborni g. Jos. vitez Tonkli. Zatožena Pirih bila je oprošena prvega zločina, za drugo pa obsojena na 7 dnjih navadnega zapora.

— Učeraj smo videli na tem žlostnem prostoru Florjana Rotz z Žage zaradi grdega hudočlava uboja, o katerem smo o svojem času poročali. Obsojen je bil na 6 let trde ječe.

Beneška Slovenija. — Streha je udarila v Matajurju v neki hlev ter ubila jedno letnega bika.

— Ubil se je neki hlapec iz kobraškega Kota, kakih 35 let star, ki je služil pri Antonu Joršetu pri Šperonjih. Klatil je orče pred Robcem onkraj Nedže pri Štupici, a k nesreči je padel in je bil kmalu marte.

— V Čeplešiščih so tudi sezidali novo cerkev.

— Letina je srednje dobra. Tudi sena so ljudje pridelali dovolj.

— Nad Gorenjovasjo so dovršili zavonit in potegnili vanj nove zavone.

Popravek. — V zadnji dopis iz Ljubljane urinilo se je precej neljubih pomot, izmej katerih naj popravim le glavnejše. V prvem dopisovem predalu, vrsta 29. (od zgoraj) čitali bi se morato: „Revni smo, in ker je naš rod naš ne imovit, je sveta dolžnost“ i. t. d. ne pa „ker se narod ne zaveda“, kar se je ne vém kakó utihotapilo v dopis in kar je očitno protislovje (gl. vrsta 21. zgoraj). Rima navedenega verza se je menj natiskovanjem tudi zgubila. — V drugem predalu 6 vrsta (od zgoraj) glasil bi se stavki pravilno: Taki mladini koristiti je naloga „Radogaja“, kojega je poklical v življenje dični naš mecen Josip Gorup, in kojega je utrdila i. t. d. Dalje je daroval največji Jugoslovan prevzeteni vladika Josip Juraj Strossmajer „Radogaju“ 1200, ne pa po stavčevem 200 kron. Dov.

Ganz seid. bedruckte Fourlards 85 kr. bis II. 8.63 p. Met. — (ca. 450 versch. Dis

Spominjajte se „Sloginih“ učnih zavodov pri raznih prilikah.

Zahvala.

Ajdovski zdravnik velec, g. dr. Hugo Fink zdravil je moja hčer Pavlino, ki je imela nad eno leto hudo očesno bolezni. Gospod doktor začel jo je zdraviti z veliko skrbnostjo in neutruščnostjo in njegova delo je ovencano z radostnim uspehom: moja hči je že skoro popolnoma zdrava. Ta veseli dogodek v mojej rodbini me vspodbuja, da izrekam gospodu doktorju na tem mestu svojo in cele rodbine najsrneje zahvalo in da ga toplo priporočam vsem tistim, ki so potrebeni zdravniške pomoči.

V Ajdovščini, 20. septembra 1893.

Peter Žigon

Razpis.

Za enorazrednico v Avčah sprejme se koj v službo namestni učitelj z mesečno nagrado 32 gld.

C. k. okrajni šol. svet,
v Gorici 21. septembra 1893.

V rabi že 14 let v dvornih konjiščicah in v vojnih zasebnikih in vojaških hlevih za krepolje pred vojnim delom in po njem, proti podprtju, izvinjenjem, strpnosti itd. daje konjem posebno moč za brzo tekanje.

Pazili je na zgornjo varstveno znakovo in zadnjevi izreco (3)

Kvizdino restitucijsko tekočino.

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešuje in napenjanja odstranjujoče ter milo raztoplajoče

domača sredstvo.

Velika stekl. 1 gld., mala 50 kr. po pošti 20 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znakna.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobijo:

Praško domače zdravilo

To sredstvo pospešuje prav izbornno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistjenje, zrnenje in ločenje ran ter poleg tega tudi blazi bolečine. V škatleah po 25 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonita varstvena znakna.

Glavna zaloge

B. FRAGNER PRAGA

št. 203, 204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“

Poštna razposiljitev vsak dan

Anton Potatzky
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobnega
in nürnbergskega blaga
na drobno in na debejo.

Jedino

in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloge

za kupovalec in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cunjarje.

Največja zaloge

čevljarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadičnih potrebščin.

Zimska obuvala.

Vozički in stoli na kolescih za otroke.

Strune za godala.

Posebnost: Semena za zelenjavno in trave.

Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja št. 7.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven ročovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošila

Marija celjske kapljice za želodec

zdavno preverjeno in znano zdravilo s črničnim in kremnim vplivom pri motenem prebavljanju, pri krku v želoden in zabsadanju.

1 steklenica velja 20 kr., pol dueala 1 gld., 1 dueat 2 gld., 5 dučatov samo 8 gld.

Železnato vino

pripravila G. Piccoli, lekar v Ljubljani.

V tem vnu je raztopljeno železo tako, da je more prebavljati tudi najslabši želodec, radi česar je rabijo z najboljšim uspehom osebe z nezdolostno krvjo, kakor tudi take, ki so oslabile vsled bolezni.

Ne more se zatorej zadržati pripraviti materam, katerim je mnogo do zdravja svoje dece. Bledi, mršavi otroci, in sploh taki, kateri izgledajo bolehno, so vsled nezadostne svoje krvi vedno bolj podvrženi otroškim boleznim ter tudi laglje načilni poginje ali pa jih zmazejo mnogo težavnje nego zdravi in kreplji.

V sledi rahge vina okrepi želodec; množi se tek, prebavljanje je lahko, manjši se v naču hrano toljkan potrebna kri ter volobi se sveža barva, koja znači zdrave — Črna steklenici for. 1. — Večje steklenice £ 1.50. Zunanje naročbe izvršuje se točno proti poštnem povzetju.

Kdo hoče pripravljati dobro kavo, kupi naj si

Ölzo-ovo kavo

Ölzo-ova kava je najboljše kavino primesilo. Ölzo-va kava nimata vsebi hrušk, ne repe, ne sirupa. — Prodaja se v vseh prodajalnicah jestvin

Gostilnica! Via Municipio 4. Ang. Bolt

priporoča — Slovencem. Toči izvrstna vina in dobro pivo. — Posebno izborna je kuhinja in sprejema po nizki ceni naročila na kosilo in večerjo. — Svoji k kvojim!

Zadnji mesec.

Inomoške

SREČKE po 50 kr.

Glavni dobitek 50.000 gld.

Srečke po 50 nvč.

priporočajo: A. V. Jona, A. Michelstädter & Comp., O. Pinnerle v GORICI.

V pojasnilo

V zadnjem času se je pomnožilo število tistih, ki pretirajo vrednost svojih izdelkov praženega žita (ječmena, slada, pšenice, itd.), sklicujejo se na moji dve knjigi: „Tako bi moral živeti“ in „Moje zdravljenje z vodo“ ter imenovane večkrat moje ime hoteli dati občinstvu razumeti, da sem jaz priporočil vse take izdelke.

Zategadel izjavljjam, da nimam nikake zveze s takimi izdelki razum onih tvrdke Kathreiner na Dunaju in v Monakovu.

Jaz sam pijem vsak dan to sladno kavo, ki se pije tudi v otroškem vrhu in v bolnici pri nas. Na podlagi teh skušenj morem ga toplo priporočati.

Wörishofen, 21. jan. 1893.

S. Kneipp s. r. katoliški župnik.

„SLOVANSKA KNJIŽNICA“

izhaja vsakih 14 dnij, takó da izide na leto 26 snopičev. Naročnina znaša 2 gld. 60 kr. na leto ali le po 10 kr. za vsak snopič, ki bo obsegal 3 do 5 tiskanih pol male osmerke. Posamični snopiči se bodo prodajali po 12 kr.

Od začetka bomo izdajali krajevne povesti, ki ne bodo obsegale nad 3 snopiče. Ko podamo v tej „Slovanski knjižnici“ večje število krajevih povestij, lotimo se obsežnejših del slovečih slovanskih pisateljev. Nekatera znamenita leposlovnata dela, katera citajo v prevodih že razni neslovanski narodi, se že poslovenjujejo za našo knjižnico.

Poleg prelagalcev iz češčine, poljsčine, slovaščine in ruščine pridobili smo sotrudnika, ki bo prelagal tudi iz bolgarsčine; nas rojak gosp. profesor A. Bezenšek v Plovdivu pa nam oskrbi izvirnike najboljših bolgarskih povestij ter izpostavlja pri pisateljih pravico za prelaganje.

Tudi za prevode iz ruščine oglašilo se je več gospodov, ki so nam obljudili stanovitno sodelovanje. — Več slovečih ruskih leposlovnih spisov imajo gospodje že v delu.

Ako nam ostanejo gg. prelagalci zvesti sotrudniki in ako slovensko čítajoče občinstvo v obilnem številu poseže po tej knjižnici, potem se smemo nadeljati, da „Slovanska knjižnica“ postane v malo letih bogat zaklad najkrasnejših biserjev iz vseh slovanskih književnosti.

Doslej se je oglašilo že lepo število naročnikov, ki nam vsi zagotavljajo, da bodo naše podjetje širili med svojimi prijatelji in znanci. Vse te ročoljube presrečno zahvaljujemo na tem mestu in jih prosimo, da bi nam nikdar ne odtegnili svoje blagodejne podpore. — Želeti bi bilo, da bi našli obilo posnemovalcev.

Prvi snopič izide golovo koncem drugega tedna. Naslovno stran glej na desni strani teh vrstic. — Priporočevajo to književno podjetje vsem prijateljem slovenske leposlovnne književnosti,

bilježi se z vsem spoštovanjem

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček.

JOS. KRAVAGNA

veletržec z vinom in žganjami v

Ptuju (Pettau) na Štajerskem

prodaja: pravi slivovec iz leta 1892. po . . . 42 gld. hektl.

staršega . . . 53 . . .

pravi tropinovec iz leta 1892 . . . 38 . . .

staršega . . . 41 . . .

pravi brijevec . . . 58 . . .

vino (lastni pridelek) . . . 18 . . .

Palje ima bogato zalogu vina na izbiro, ceneje in dražje, a tudi buteljke raznih vrst.

Šolske knjige.

za gimnazijo, realko, za žensko učiteljico in za vse druge šole v Gorici in na deželi, kakor tudi vse šolske potrebščine, ilustrovani in modni časopisi dobivajo se v knigarni:

Josip Pallich na Travniku v Gorici.

HIŠA v Tolminu se proda.

Ker ne stanujem v Tolminu, prodam po ČUDOVITI NIZKI CENI svojo hišo, obstoječo iz dveh stanovanj. Hiša ima tudi nekoliko vrta in prostora za živino rediti; je torej pripravna za majhno kmetijo. Prodajo se z hišo vred tudi dve njivi, se nožet in gozd. Ako bi pa kdo hotel kupiti samo hišo, se tudi proda. Natančneje pojasnila daje lastnik FRAN PITAMIC v Ajdovščini.

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrob „Red Stearn Linie“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na upraševanja odgovarja točno: koncesijovan zastop

„Red Star Linie“ na DUNAJU, IV Weyringergasse 17 ali pri

JOSIP-U STRASSERJ-U Stabureau & commercieller Correspondent der k. k. Staatsbahnen in Innsbruck

Snopič I.

Leto 1893.

Slovanska

knihovna.

Словенская

Библиотека.

SLOVANSKA KNJIŽNICA.

Urejuje in izdaja

Andr. Gabršček.

Ratmir

Povest iz češke zgodovine.

Sprial Jan Vierte;

Poslovenil Petrovič

—

Tisk in zalog „Goriška tiskarna“ A. Gabršček v Gorici, Gospodska ulica štev. 9.